

37	ניסים ברכה, שירים
38	רובין רוברטסון, מאנגלית: ליאור שטרנברג, שיר
38	טל בלו, שיר
39	עמית מאוטנר, שירים
39	רונן קלאס, שיר
	"אבא זה לכל החיים", ורד טוהר על אני אבא שלך
40	מאת עדי וולפסון
40	עדי וולפסון, שירים
43	שאול פורת, שיר
43	יורם ניסנוביץ, שיר
44	תיאודור רת'קה, מאנגלית: ליאור שטרנברג, שיר
44	דן קרמה, שיר
45	יובל פז, שירים
45	ערן טורג'מן, שיר
46	משתתפי הגליון
	*
	שמעון בלס, לזכרו
	"מקשר בין התרבות העברית לערבית", מתוך שיחה
49	עם יעקב בסר
50	"בגוף ראשון רבים", מתי שמואלוף עם יובל עברי
	"אחת ליצירה ואחת למחקר" או "נקמת הערבית",
53	מתוך שיחה עם אלמוג בהר
	*
	מצד זה, עמוס לויתן על תודה שאיחרת מאת תומס ל'
	פרידמן, על הרומנים הסבך מאת עווד וולקשטיין, ובשבח
58	המלחמה מאת עילי ראונה, ועל ספר השירים של אידה צורית
	המלצות 'עתון 77'

חפעל הפיס

גליון 409 רואה אור בסיוע מועצת הפיס לתרבות ולאמנות

4	לפי שעה
4	רשימות מהתחתית
	"שירת האבות", עורכים: לילך גליל, רוז סופר
5	על שירת האבות, רוז סופר
5	אורי ברנשטיין, שיר
6	רוז סופר, שירים
7	שירת האבהות החדשה, לילך גליל
10	טל שמור, שיר
11	אלמוג בהר, שירים
12	תום הדני נוה, שירים
12	תומר אופנגג, שיר
12	אלון שדות, שיר
13	"עצה תשיעית לילדה רוקדת" שיר-ציוו, שחר סריג, רוני סומק
14	בין בשנה הראשונה לחיך לבין שנינו, שיחה עם רפי וייכרט
15	רפי וייכרט, שיר
16	אילן שיינפלה, שירים
17	עדי עסיס, "ילד", מחזור שירים (גרסה מעודכנת)
20	ערן צלגוב, "שניים"
22	גאווין יוארט, שירים, מאנגלית: גלעד מאירי
23	מנחם בן-רון, שיר
23	שי דותן, שיר
24	שלומי חסקי, שיר
24	טל חסן, שיר
25	אלעד זרט, שירים
26	"אנה אני בא", על אבהות בשירתו של אלי אליהו, רוז סופר
27	אלי אליהו, שירים
28	יקיר בן-משה, "ארבעה פרקי אבות"
29	גיא פרל, שירים
30	עמיר עקיבא סגל, שיר
30	חיים ספטי, שיר
31	היא־לי סופר, "עם אבא באקווריום", אקוורל על נייר
32	"מסיבת סיום", שמן על קנווס
33	עומר ברקמן, שיר
33	גיורא פישר, שיר
34	נרבי נוקה, שיר
34	אביחי קמחי, שיר
35	היא־לי סופר, "רני ושחר על האופנוע", אקריליק על קנווס
37	"חבר יקר", אקוורל על נייר

Iton 77

Literary Magazine

First Editor: Jacob Besser
Editors: Amit Israeli Gilad,
Michael Besser
Editorial Secretary: Gila Shaul
Editorial Board: Amos Levitan,
Tamar Mishmar, Yuval Paz,
Oded Peled, Dorit Peleg,
Shalom Ratzabi, Rony
Someck, Jacov Shai Shavit,
Rafi Weichert

בתמיכת: משרד התרבות והספורט, מינהל התרבות
עיריית תל-אביב יפו - האגף לאמנויות
המו"ל: אגודת סופרים ואמנים לקידום הספרות והתרבות
עמותה מס' 580073575
1565-253X ISSN

77iton@gmail.com

www.iton77.com

טל': 03 5618271 ת"ד 51208 ת"א 67137

עתון 77

כתב עת לספרות ולתרבות

העורך המייסד: יעקב בסר ז"ל
עורכים: מיכאל בסר, עמית ישראלי-גלעד
מנכ"ל: אדם פרנס
רכות מערכת: גילה שאול
חברי המערכת: [שמעון בלס] רפי וייכרט,
עמוס לויתן, תמר משמר, [ששון סומק]
רוני סומק, יובל פז, דורית פלג, עווד
פלד, שלום רצבי, יעקב שי שביט

השנייה היא שאותה אבהות חדשה משמשת גם דוגמה ליחסים מכבדים עם האם. ועל הרקע האפל והמצמרר של אלימות בלתי פוסקת כלפי נשים, אבהות כזאת משמיעה קול חשוב מאין כמוהו.

*

עוד בגליון, דברי פרידה משמעון בלס, חברנו, שהלך לעולמו לפני כחודש, וקטעי שיחות עמו. המילים שהשאיר אחריו, גם הן מכוונות להוסיף הקשבה בעולם מקוטב ובסכסוך הדמים שבו אנו נתונים.

מדורו הקבוע של עמוס לויתן חותם את הגליון, כך שהוא מלא וגדוש. קריאה נעימה.

◆

ע.ג.

רשימות מהתחתית

אמר רבי אבדימי דמן חיפה, מיום שחרב בית המקדש ניטלה נבואה מן הנביאים וניתנה לחכמים. אמר רבי יוחנן, מיום שחרב בית המקדש ניטלה נבואה מן הנביאים וניתנה לשוטים ולתינוקות.

מסכת בבא בתרא יב

הנה גם "בית מעריב" בנהרסים; אותו בניין הבנוי לתלפיות, זה שנתן את שמו לצומת מרכזית, לגשר, עם הלוגו המפורסם שעיטר את מצחו, ושסימל עשרות שנים את עוצמתה של העיתונות הישראלית - יפורק וייעלם אט אט, בתהליך גסיסה שיימשך, כך אומרים, כחודש. ודומה שאפשר לקשור בין גורל "בית מעריב" לגורלה של העיתונות הכתובה (וגם הלא כתובה). ב-15.2.48 פרש עזריאל קרליבך מ"ידיעות אחרונות" ויחד עם טובי העיתונאים הקים "עיתון של עיתונאים", ללא בעלים שמנהל אותו (וכך היה עד תחילת שנות התשעים); ב-2012, הפגינו עיתונאי מעריב תחת הגשר (שמאז נהרס גם הוא) נגד ההנהלה שרמסה את זכויותיהם. ובין לבין היטלטל "מעריב" בין אנשי עסקים שקנו ומכרו וקנו ומכרו אותו - ממרודי, לדנקר, מדנקר לבן צבי.

העיתון שהיה בתקופה מסוימת הגדול החזק והנפוץ במדינה, התפוגג עם השנים ואפילו לא מוזכר בתיקי נתניהו.

על חורבות הבית ששימש לו משכן, מתעתד אותו נמרודי שקנה אותו ב-1992, לבנות מגדל בן שישים קומות. עמוק עמוק מתחת לאדמה, לידו, תוקם, בסופו של דבר, תחנת קרליבך, על שם המייסד והעורך הראשון.

◆

מ.ב.

כשרו סופר וליך גליל הציעו להקדיש גליון ל'אבהות חדשה', הופתעתי לגלות טקסטים שלכאורה נראה כי תמיד היו כאן, וכי זה בהחלט לא המצב. כך נראים החיים הפרטיים שלי, ובאופן כללי, אנחנו רגילים לראות היום אבות שהם שותפים פעילים ובאופן מלא בהורות, אבל לא כזה היה המצב תמיד. ונדגיש, הוא עדיין אינו כזה בכל מקום. על הנושא ירחיבו כאן רז וליך, ויצייגו, כדבריו של רז, את "מנעד הקולות והגוונים של אבות המקיימים הלכה למעשה את הצירוף האבהות החדשה".

רצוני לחדד כאן שתי נקודות, שאינן משתמעות בהכרח מן הטקסטים. האחת היא כי האבהות החדשה היא גם תולדה של מאבקהן של נשים לקחת חלק במעגל העבודה באופן מלא, ולקרוא תיגר על חלוקת התפקידים המסורתית. הנקודה

הנה חורף מתדפק על ראשינו וכך הבחירות השלישיות, שכנראה יבואו עלינו בסופו ויחד איתן מיתון כלכלי, הרעה במצב הביטחון - חדשות ישנות. ובמילים אחרות, אין צורך להיות נביא או חכם; די להיות טיפש או תינוק כדי לחזות את העתיד, במיוחד את זה המתקרב אלינו.

כשייצא הגליון הבא כבר נתקרב אל העתיד המתרגש עלינו קצת יותר, ואולי נמצא עצמנו צועדים מאוחדים לעבר שיא עולמי, שלא יישבר גם באחרונת רפובליקות הבננות (או שמא רפובליקת תפוזים) - ארבע מערכות בחירות בתוך שנה עד שנה וחצי. אבל עד אז נתרכז ב"חיים עצמם", במיוחד באלה המתנהלים לאיטם תחת חלוננו - תחנת קרליבך הנבנית לאיטה.

לפני כשבוע ביקרו אצלנו שלושה אנשים שהזדהו כנציגים של "הכשרת היישוב". גלגלי מוחי החלו לנוע בסבך ה"אינפורמציה הלא נחוצה" שאני אוגר בלא משים זה כמה עידנים: הכשרת היישוב - נמרודי - מעריב - גשר מעריב - בית מעריב. לכן לא הופתעתי כשהשלושה ביקשו מפתח לגג הבניין כדי לצפות ולצלם את הריסת "בית מעריב" שתרחש בקרוב מאוד, כנראה עם רדת הגליון לדפוס.